

HEMŞİRELİK UYGULAMALARINDA TEMEL KAVRAMLAR

Nuran AKDEMİR, Sabire YURTSEVER

- İnsan ve Çevre Kavramları
- İletişim
- Sağlık, Hastalık ve İyilik Hali Kavramları
- Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi
 - Sağlığın Belirleyicileri
- Temel Sağlık Hizmetleri
 - Koruyucu Sağlık Hizmetleri ve Sağlığın Geliştirilmesi-Politikalar
 - Sağlığı Koruma, Geliştirme Modelleri
 - Sağlık Eğitimi
- Sağlık Okuryazarlığı
- Yaşam Kalitesi
- Hastalığa Karşı Gösterilen Tepkiler
- Beden Bilinci
- Duyusal Yoksunluk
- Duyusal Yüklenme

İNSAN VE ÇEVRE KAVRAMLARI

Bilindiği gibi hemşirelik, kavramsal bilgi ve beceriyi içeren uygulamalı bir sağlık disiplini- dir. Hemşirelik uygulamalarını belirleyen dört temel kavram; insan, toplum, sağlık ve hemşireliktir. Bu dört kavram içinde en önemli olan insandır. Hemşirenin temel uğraş konusu olan insan; biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel özellikleri olan bir varlıktır.

İnsanın getirdiği genetik özellikler, yetiştiği toplum, kültür, ırk, aile özellikleri, aile içinde aldığı eğitim, büyüme ve yetişme dönemindeki olanakları, bulunduğu çevredeki insanların eğitim durumu, gelenekleri, görenekleri ve ya-

şam biçimi gibi pek çok faktör, insanın biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel özelliklerini belirler. İnsanın bazı genel özellikleri birbirine benzese de, her insan ayrı bir bireydir ve özeldir. Bu özellik, sağlık çalışanlarının özellikle hemşirelerin işlerini zor ve karmaşık hale getirmektedir.

Hemşire karmaşık insan yapısını pek çok yönleri ile tanımak ve sorunlarına yardımcı olmak durumundadır. Hemşirenin hastasını örneğin sadece kalp sorunları olan bir birey olarak değil, bir bütün olarak değerlendirmesi ve yardımcı olması gerekmektedir (*Bkz. Bütüncül Yaklaşım*). Ayrıca hücre, doku, organ ve sistemlerin hiç birisi kendi başına çalışmayıp tüm